

*P. O.
Josep Vives*

Santa Maria del Mont

Butlletí Mensual

Any V

Maig de 1932

Núm. 49

XAMPANY GELAMA

Caves a VILAJUIGA (Girona)

Avis d'Administració

Preguem a tots els subscriptors que per tal de normalitzar la marxa de la nostra Administració, vulguin posar-se al corrent de llur respectiu abonament, a fi de què no ens haguem de veure obligats a suspendre la remesa del BUTLLETÍ.

L'import de la subscripció el poden fer a mans del capellà del Santuari, del Sr. Director del nostre BUTLLETÍ, o bé enviar-lo per Gir Postal o segells de correu al nostre representant a Girona que és Mn. Josep Oliver, Prev., carrer de Sant Francesc, núm. 9, on hom es pot dirigir per tots els afers d'administració. També es poden pagar les subscripcions a les llibreries de Joan Geli, C. Albareda, i de Francesc Geli, C. Argenteria. Girona.

SANTA MARIA DEL MONT

Butlletí mensual

Director: PERE VAYBEDA I OLIVAS

Preu de subscripció: 2 pessetes l'any.

Número solt: 20 centims.

Anuncis a preus convencionals.

(Amb llicència eclesiàstica)

BENVINGUTS!

Encara que agafem la ploma una colla de dies a l'avançada, volem capçar aquest número donant la més cordial benvinguda a tots els bons catalans que el dia 12 de juny pujaran en aquest cim per honorar el gran poeta Mossèn Verdaguer. En mig del marasme i de la inèrcia que ja fa temps domina sectors immensos de la vida catalana cal remarcar amb goig i amb afalagador optimisme aquesta espurna de sensibilitat que representa el fet que un bell estol de fills de la terra vinguts dels més diversos indrets, es congreguin per perpetuar la memòria d'un tros de la vida del nostre poeta nacional, aquell tros de vida que es desgranà ací dalt sota l'ombra maternal de la Verge Maria i de cara a les muntanyes ferèstegues que tan formoses imatges li inspiraren.

Es clar que Mossèn Verdaguer pot ésser honorat a molts indrets de la nostra pàtria puix tots sabem que cantà les glòries i les bel·leses de la terra i de l'ànima catalana en múltiples aspectes. Però ara ens trobem davant el cas concret d'aquestes agrupacions d'excursionistes que volen fer l'homenatge al geni creador del meravellós «Canigó», i han triat aquest cim alterós com a monument natiu i insuperable, el més adient i el més proporcionat a la glòria del poeta i a les grans idees mares que

donen ànima i vida al seu poema. D'ara endavant aquesta muntanya que des de tan lluny s'albira podrà afegir un nou simbolisme al que des de temps els més reculats la fe dels nostres avis li ha atribuït. I així ço que era altar on les generacions hi han vingut retent culte a Déu i a la Verge Maria, ara esdevindrà també una fita en el gloriós procés de la nostra renaixença pairal.

El bon català que discorrent per aquestes contrades albiri la silueta de la nostra muntanya, tot murmurant una pregària fervent a Santa Maria, podrà també dedicar un pensament de recordança al gran poeta i a les glòries ancestrals que ell cantà. I així veurem una vegada més, realitzada i consagrada aquesta conxorxa vital entre la Fe i la Pàtria, sants ideals que ja mai poden deixar d'aportar llur concurs a la formació de l'ànima catalana.

Benvinguts siau, doncs, els qui sou sensibles a la concepció verdagueriana de la nostra aimada Catalunya! Benvinguts els que en aquestes hores confusionàries encara us diu quelcom la tradició!

Verdaguer, poeta marià

Els comentaris entorn de Verdaguer com a poeta místic han estat innumerables. Josep M.ª Capdevila i Carles Riba, entre altres, han projectat clarícies generals i concretes prou estimables sobre les realitzacions verdaguerianes i han fet síntesis a bastament definitives del seu lirisme mestrívol, perquè hom pugui encara encarar-se amb vastes prespectives davant d'aquesta obra. Més aviat esdevé accessible dedicar-li glosses marginals, entorn d'un aspecte psicològic o d'una motivació lírica concreta. En aquest sentit, creiem interessant remarcar com els temes marians, en Verdaguer, són, sinó un camí fonamental per al seu misticisme, un repòs espiritual que el facilita i l'estimula.

I es comprèn que sigui així, en un temperament i en una vida com la de Mn. Cinto. Sensibilitat humanament hiperestèsica, la superació natural que el misticisme comporta, havia d'ésser en

ell, com en la majoria de místics, més un dolor que un goig. En la reverberació sublim de l'ànima, que experimenten els místics, hi ha la sofrença infal·lible del poeta, del cristià, que es daleix per fondre's dintre la Divinitat, sense mai no poder-ho aconseguir, per la raó de la limitació mateixa del líric. Però tot allò que en aquesta ascensió fallida és turment interior—deliciós, a desgrat de tot: el «muero porque no muero», teresià—en el culte a Maria és descans filial, dolcesa maternal, confiança i conhort.

Altrament, Verdaguer es trobà en moment oportú per a cantar els temes marians. El dogma de la Immaculada havia estat proclamat i ell era un convit immediat per al sacerdot-poeta. No calia res més per a fer néixer, doncs, en la seva lírica, un florilegi marià, especialment estimable. Perquè tal com passa amb la plàstica de la Puríssima—que ni en el mateix Murillo ens arriba a convèncer artísticament del tot—, s'esdevé també en la poesia; és a dir, que són escassíssimes les estrofes racionalment dignes de l'altíssim objectiu. Mn. Cinto, però, ultra la seva condició sacerdotal, tenia una sensibilitat prou afinada perquè ensopegués, tant en la tendresa i en l'emotivitat dels cants, com en la forma i en la imatgeria, els camins viables.

En aquest cant polifònic de Verdaguer a Maria, cabran tots els matisos: el redemptorisme de l'humà llinatge («Una dona el salvarà—si una altra dona el va perdre»); la justificació narrativa de la puresa del seu estat i de la seva concepció «Els desposoris de la Verge» i la llegenda d'«Els tres lliris». I hi caben, sobretot, dos aspectes marcadament destacats en l'obra verdagueriana: els «Càntics» i les «Flors de Maria». Els primers, tots ells musicats, se'els ha fet seus tot d'una el poble, i són sempre un esplai constant de la pietat catalana, especialment en les donzelles i els infants. Les segones, constitueixen una veritable lletania de bel·leses de concepció i de dicció, a la Verge.

En les «Flors de Maria», en efecte, Verdaguer ha palesat el seu profund coneixement de la nostra flora catalana. D'ella el poeta ha triat amb una delicadesa d'enamorat, és a dir de veritable devot, les flors de símbols més delicats, les més populars, les més rares, en fi, les més expressives, i n'ha fet una garlanda ine-

fable de llum i de perfum, trenada dels epítets més escollits («Rosa de Jericó», «Taronger de Judea») on, al costat dels ressons bíblics, hi ha les sentors tan nostres de la farigola i el romaní. Fins que, comblant l'elogi, diu a Maria («flor de les flors») que és «la flor primera que el món espera», «la primera que Déu envia». I és aquest poncellatge primaverat també, ço que serva vives aquestes nítides estrofes.

O. SALTOR

Aquest vell pagès de Beuda qui té ara 97 anys, qui viu al mas «La Vinya» i es diu Bartomeu Cuffí, es recorda de l'estada de Mossèn Verdaguer al Santuari del Mont i conversà amb ell moltes vegades explicant li rondalles, llegendes, cançons i una infinitat de curiositats folk-lòriques que el nostre poeta curava de retenir amb tot aquell delit que un home com ell posava en aquestes coses.

A la Verge del Mont

Oh Mare de Déu del Mont,
¿com tan alta sou pujada,
en un soli de penyals
dalt al cim d'una muntanya?
¿Es per sentî els Angelets,
o per rebre el bes de l'Alba,
o per abastâ un estel
el més bell de l'estelada?
No és per sentî els Angelets,
puix us volten en garlanda;
ni per veure eixir el sol,
per Vós no s'és post encara;
ni per abastâ un estel,
prou n'esteu ben coronada;
sinó sols per beneir
d'Empordà l'hermosa plana,
que teniu a vostres peus
pregant-vos agenollada. J. VERDAGUER

EL PIRENEU (FRAGMENT)

D'or verge és feta la reial carrossa
d'argent, perles i ivori ramejada;
set genis en set anys l'han fabricada
dins un palau de fades d'Orient;
al florejar les pirenaïques cimes,
sa roda de set raigs vola lleugera,
en l'herba i neu sense deixar rodera,
com el carro del sol pel firmament.
Des del palau alabastrí davallen
del Pla Guillem a les collades Verdes
i de Rojà les àrides esquerdes,
que el granat enriqueix, fugen volant.
Deixen, anella del Pirene altívol,
l'aturonada Costabona enrera,
que solda el Canigó a la cordillera,
com a cadena aurífica un brillant.

Com jardinera la vall d'Eine els mostra,
 al veure'ls serrejar per la muntanya,
 la faldada de flors que a la Cerdanya
 aboca al néixer cada jorn d'abril;
 i amb mots d'amor distretes ses orelles,
 indignes són d'oïr vostra cantúria,
 Oh serafins! que en aquella hora a Núria
 bastíeu per la Verge un camaril.

Per què t'amagues, Camprodon fresquívol,
 violeta del bosc en ta ribera?
 en ton sojorn d'eterna primavera
 no vols que sentin tes suaus olors?
 Ribes, i tu, pastora del Pirene
 que en el Freser véns a mirar ta cara,
 no vols que vegin ta hermosura encara?
 poncelles, ja us veurem quan sigueu flors.

De puig en puig pel Coll de Finestrelles
 s'enfilen de Puigmal a l'alta cima;
 tota la terra que el meu cor estima
 des d'ací es veu en serres onejar:
 Olot i Vic, Empúries i Girona,
 i allà en el cor de l'espanyola Marca,
 el Montserrat, de quatre pals com barca
 que d'Orient la Perla ens ve a portar.

Un gran arbre agegut és el Pirene
 que mira ses brancades poderoses
 esbadiar-se de València a Roses,
 entreteixir-se amb serres i turons,
 on penja, com ses flors inmusteïbles,
 les blanques caseries i vilatges
 i, més a prop del cel, els ermitatges,
 que em semblen, allí dalt, els escalons.

· · · · ·
 · · · · ·

J. VERDAGUER

(Del poema «Canigó» de Mn. Jacinte Verdagner)

:: NOTICIARI ::

PROGRAMA**de l'aplec patriòtic en homenatge a
Mossèn Jacinte Verdaguer**

El dissabte dia 11 de juny a l'hora foscant s'encendrà una gran foguera, anunciadora de la festa de l'endemà.

Per al diumenge dia 12, el *Grup Excursionista i Esportiu Gironí* ha confeccionat el següent:

A les 4 del matí, sortida de Girona.

A dos quarts de 6, sortida de Beuda.

A les 7, esmorzar a la font de Roca Pastora.

A les 9, arribada al Santuari.

A les 10, ofici.

A les 12, descobriment de la làpida commemorativa i parlaments.

A la 1 de tarda, dinar.

A dos quarts de 4, davallada del Mont.

A les 6, sortida de Beuda.

A les 8, sortida de Banyoles.

L'A. E. «Catalunya» de Barcelona, organitzador de l'homenatge, el C. E. «Mar i Muntanya» de Sant Feliu de Guíxols, la F. J. C. de Girona, i «Palestra» de Banyoles han confeccionat també llurs programes d'acord amb l'anterior.

Per excés d'original i alhora per causa de la seva extensió ens veiem privats d'encabir en aquesta edició una bella poesia dedicada a Mn. Verdaguer que ens ha tramès el dilecte amic Sr. Sebastià Trullol.

Ajudant Déu la insertarem en la pròxima edició.

Necrològiques

El dia 14 d'aquest mes va lliurar l'ànima a Déu a Girona el nostre amic i subscriptor Pere Solà, òptic, qui en les seves freqüents excursions havia visitat més d'una vegada el nostre Santuari.

Era un excel·lent cristià, enamorat de la litúrgia i del cant gregorià, i també un gran devot de la Verge Maria venerada al santuari germà del cim de Rocacorba el qual acostumava a visitar cada any.

Déu l'hagi acollit en sa glòria i rebi la seva desolada família el nostre condol.

Moviment del Santuari

CULTES

S'han celebrat misses a intenció de:

Família Oliveras.—Beuda.

Una devota.—Vilert.

Narcís Oliveras.—Beuda.

Família Terrades.—Lligordà.

Candi Guillamet.—Banyoles.

DONATIUS PRO RESTAURACIÓ

Una devota de Girona, 5 pessetes.

Aquest mes de maig han pujat en romeria els pobles de l'encontrada que acostumen a venir cada any. Fins ara podem donar notícia dels següents:

Dia 6 de maig, Dosquers amb 45 devots.—Dia 7, Beuda i Lligordà amb 56.—Dia 9, Vilert amb 41.—Dia 10, Vilademires amb 23.

Es d'agrair la bona voluntat d'aquests devots puix el temps ha estat inclement, fins a l'extrem que el dia 7 arribà a nevar fins a blanquejar-ho tot.

Pensió CAMPÍ

(antic «refectorium» del
Casal de l'Exercitant)

CANUDA, 4—BARCELONA

a càrrec del fondista

GERONI CAMPÍ

Habitacions amb aigua corrent
Quartos de bany — Dutes
Abonaments

Apats a 3, 4 i 5 ptes. (vi comprès)

Céntrica - Seriosa - Econòmica

Canuda, 4 — Telèfon 22931
(Antic Casal de l'Exercitant)

No en cerqueu d'altra en anar a
BARCELONA

GIL BLANCH

BESALU

(GIRONA)

VINUM MISSÆ

DE TOTA CONFIANÇA

VINS, LICORS I XAMPANYS
DE DIVERSES MARQUES

ESPECIALITAT EN
VINS DE L'EMPORDÀ

DIPÓSIT I VENDA DELS
PRODUCTES LITÚRGICS ROURA

ÒPTICA SOLÀ

RAMBLA LLIBERTAT

GIRONA

BINOCLES DE LES
MILLORS MARQUES

BAROMETRES, TER-
MÓMETRES, HIGRÓ-
METRES I ALTRES

APARELLS PER ALS
EXCURSIONISTES

OBRES DE PERE VAYREDA

EL PRIORAT DE LLADÓ
I LES SEVES FILIALS

SANTA MARIA DEL MONT
(NOTÍCIA HISTÓRICA D'AQUEST
SANTUARI)

ES VENEN A TOTES
LES LLIBRERIES

SANTA MARIA DEL MONT

BUTLLETÍ MENSUAL

FRANQUEO CONCERTADO

Masó, imp. — Girona

GUIX

d'en Noguer de Segaró

Guix blanc d'alabastre

Alabastre en blocs per a escultura

Fàbrica: **SEGARÓ**

BESALU (Girona)

Agent de vendes: **CASA AYMAR**

SANT CELONI

Telefon, 5